



Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til: sje@jm.dk

24. februar 2010

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-post
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2010-111-0046
Sagsbehandler
Martin Madsen
Direkte 3319 3257

Vedrørende høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Dna-profilregister, retsplejeloven og lov om registrering af køretøjer (udveksling af oplysninger om dna-profiler, fingeraftryk og køretøjer med stater uden for Den Europæiske Union)

1. Ved e-post af 27. januar 2010 har Justitsministeriet sendt udkast til forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Dna-profilregister, retsplejeloven og lov om registrering af køretøjer (udveksling af oplysninger om dna-profiler, fingeraftryk og køretøjer med stater uden for Den Europæiske Union) i høring hos Datatilsynet.

Lovforslaget lægger op til, at der skabes en adgang for myndigheder i stater uden for Den Europæiske Union til at søge i de danske registre over dna-profiler, fingeraftryk og køretøjer på grundlag af en aftale herom.

Det fremgår af pkt. 1 og pkt. 5.1.5. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at ordningen i første omgang forventes anvendt i forhold til USA i forbindelse med en aftale mellem Danmark og USA om udveksling af oplysninger om fingeraftryk og dna-profiler med henblik på at bekæmpe terrorisme og alvorlig kriminalitet.

Det fremgår af pkt. 3.1. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at indgåelse af en sådan aftale – der bl.a. vil indebære, at Danmark og USA giver hinanden en begrænset adgang til de respektive dna- og fingeraftryksregistre – fra amerikansk side er en forudsætning for det fortsatte samarbejde om visumfritagelse mellem Danmark og USA (det såkaldte Visa Waiver Program).

2. Datatilsynet skal i den anledning udtale følgende:

2.1. Ved brev af 17. marts 2006 afgav Datatilsynet – efter behandling i Data-rådet – en udtalelse om Prüm-konventionen¹. Datatilsynet fandt det meget betænkeligt, hvis der gives myndigheder i andre medlemsstater onlineadgang til elektroniske databaser i Danmark. Datatilsynet forudså i den forbindelse, at en onlineadgang vil gøre det i praksis meget vanskeligt og eventuelt umuligt

¹ Der henvises til Justitsministeriets j.nr. 2005-305-0238.

at kontrollere, om den modtagende myndighed har brug for oplysningerne til at varetage dens lovmæssige opgaver.

Ved brev af 21. december 2007 afgav Datatilsynet – efter behandling i Data-rådet – en udtalelse om forslag til lov om ændring af lov om Det Centrale Dna-profil-register m.fl.². Datatilsynet påpegede i den forbindelse det betænkelige ved, at myndigheds personer i andre medlemsstater, der måtte misbruge adgangen til opslag, ikke kan drages til ansvar efter dansk lovgivning.

2.2. Udover de betænkeligheder ved at give myndigheder i andre europæiske lande online-adgang til elektroniske databaser i Danmark, som Datatilsynet allerede har påpeget i forbindelse med det såkaldte Prüm-samarbejde – og som også gør sig gældende i forhold til det nu foreliggende forslag – rejser forslaget yderligere spørgsmål, som Datatilsynet ikke kan se adresseret i det tilsendte materiale.

2.3. Datatilsynet har ikke modtaget udkast til aftale mellem Danmark og USA. Det fremgår imidlertid af de almindelige bemærkninger pkt. 3.1, at søgningen, der sker på såkaldt "hit/no hit"-basis, kun må foretages i enkelttilfælde og under overholdelse af den modtagende stats lovgivning, og at Danmark og USA er forpligtet til at behandle oplysningerne i overensstemmelse med deres respektive nationale lovgivning.

Det fremgår ikke af lovforslaget og bemærkningerne hertil, hvorvidt Justitsministeriet har overvejet databeskyttelsesniveauet i USA, eller hvilke krav der må stilles til databeskyttelseslovgivningen i stater, som der efter forslaget indgås aftaler med.

Datatilsynet skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at USA i forhold til persondataloven ikke anses som et såkaldt "sikkert tredjeland". Det vil sige et land, som har et tilstrækkeligt beskyttelsesniveau i databeskyttelsesretlig sammenhæng, således at personoplysninger frit kan overføres. Der henvises herved til persondatalovens § 27 vedrørende overførsel af oplysninger til tredjelande.

Datatilsynet gør i den forbindelse opmærksom på, at der er tale om overførsel af oplysninger ved opslag i en elektronisk database, og dette gælder også ved en såkaldt "hit/no hit"-ordning. Ved opslag vedrørende dna-profiler og fingeraftryk vil der endvidere være tale om oplysninger af følsom karakter, idet de omhandlede oplysninger er registreret i forbindelse med efterforskning af strafbare forhold.

Datatilsynet finder det derfor meget betænkeligt, hvis der indføres en generel adgang til at give myndigheder i andre lande online-adgang, uden at der for-håndsdefineres udtrykkelige lovkrav til eksempelvis databeskyttelseslovgivningen i de omhandlede lande.

² Der henvises til Justitsministeriets j.nr. 2007-3060-0045.

2.4. Under henvisning til det ovenfor under pkt. 2.3. anførte er det efter Datatilsynets opfattelse upræcist, når det af de almindelige bemærkninger pkt. 1.2. fremgår, at "personfølsomme oplysninger" som hidtil skal indhentes efterfølgende ved at fremsætte retsanmodning.

2.5. Det er Datatilsynets vurdering, at lovforslaget må rejse spørgsmål vedrørende datakvalitet. Datatilsynet går således ud fra, at en profil i dna-profilregisteret påtænkes sammenlignet med profiler fra en gruppe, der må antages at være uendelig meget større end den europæiske befolkningsgruppe, som Prüm-samarbejdet fordrer sammenligning med. Datatilsynet finder derfor, at det må overvejes, om risikoen for "forkerte" hits forøges væsentligt ved den påtænkte udvidelse af adgangen til søgning, og hvilke konsekvenser dette kan have for de registrerede, f.eks. ved ophold uden for Danmark.

2.6. Det fremgår af de almindelige bemærkninger pkt. 5.2.1, at en søgning alene må foretages til brug for efterforskningen af en konkret straffesag. Det står ikke Datatilsynet klart, hvorledes det sikres, at der kun foretages søgninger til brug for efterforskningen af en konkret straffesag. Det står ligeledes ikke Datatilsynet klart, hvilke former for kriminalitet der berettiger til søgning i de danske registre.

Det bemærkes herved, at for så vidt angår aftalen med USA anføres det i de almindelige bemærkninger pkt. 3.2., at det er alvorlig kriminalitet. I DNA-lovens § 5, stk. 2, som skal gælde for fremtidige overenskomster, fremgår ikke et krav til karakteren af kriminaliteten.

3. Datatilsynet må samlet set på ny udtrykke betænkelighed ved den adgang til at indhente oplysninger direkte fra danske registre, som lovforslaget lægger op til. Denne betænkelighed bliver ikke mindre af, at der nu påtænkes terminaladgang for myndigheder i lande uden for Den Europæiske Union.

Før der tages initiativ til at åbne op for onlineadgang til danske systemer af denne karakter, må det efter Datatilsynets opfattelse være en afgørende forudsætning, at der indgås aftaler om et ensartet internationalt databeskyttelsesniveau.

Datatilsynet finder endvidere, at man burde afvente Prüm-samarbejdets ikrafttræden og vurdere erfaringerne i forbindelse hermed, før det overvejes at udvide kredsen af lande med terminaladgang til danske registre yderligere.

Med venlig hilsen

Janni Christoffersen
Direktør